

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Sžo/22/2013
Identifikačné číslo spisu:	2012200279
Dátum vydania rozhodnutia:	15.05.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Ida Hanzelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:2012200279.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Idy Hanzelovej a členiek senátu JUDr. Gabriely Gerdovej a JUDr. Jarmily Urbancovej, v právnej veci žalobcu: W. N., bytom N., zast. Mgr. Juraj Kindl, advokát, so sídlom Námestie slobody č. 10, Bratislava, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, v konaní o preskúmanie rozhodnutia žalovanej zo dňa 29.3.2012 č. 17566-2/2012 BA, o odvolaní žalobcu proti rozhodnutiu Krajského súdu v Trnave č. k. 14S/49/2012 - 34 zo 6.12.2012, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 14S/49/2012 - 34 zo 6.12.2012 p o t v r d z u j e.

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Rozsudkom krajského súdu bola zamietnutá žaloba, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania a zrušenia rozhodnutia žalovaného o potvrdení rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu o nepriznaní nároku na dávku garančného poistenia. Z obsahu predloženého administratívneho spisu krajský súd zistil, že zamestnávateľ žalobcu, ktorým bola v období od 1.9.2008 - 22.5.2009 spoločnosť ALLTEC & GLOBTECH Co.s.r.o. sa stal platobne neschopným dňom 8.4.2011. Žalobca dňa 14.10.2011 požiadal o dávku garančného poistenia na uspokojenie mzdových nárokov nevyplatených zamestnancovi, ktorého zamestnávateľ sa stal platobne neschopným. V žiadosti uviedol, že si uplatnil nárok z pracovnoprávneho vzťahu za tri mesiace z posledných osemnásť mesiacov trvania pracovnoprávneho vzťahu, t.j. za obdobie od 1.3. - 31.5.2009. Krajský súd konštatoval, že výklad ustanovenia § 103 zák. č. 461/2003 Z.z. prezentovaný žalobcom ako opierajúci sa o úpravu Smernice rady 80/987/EHS ohľadne vzniku nároku na dávku garančného poistenia je neakceptovateľný. Okrem gramatického znenia zákona (aj textu Smernice), z ktorého jednoznačne vyplýva, že dávky garančného poistenia môžu byť najviac za osemnásť mesiacov pred vstupom do platobnej neschopnosti zamestnávateľa, treba prihliadnuť aj na účel dávky garančného poistenia a na skutočnosť, že náš právny poriadok umožňuje zamestnancovi domáhať sa uspokojenia svojich nárokov zákonom predpísaným spôsobom. Prvostupňovým rozhodnutím SP - pobočka Trnava rozhodla, že žalobca nemá nárok na dávku garančného poistenia s

poukazom na skutočnosť, že vzhľadom na vznik platobnej neschopnosti 8.4.2011 v posledných 18 mesiacoch pred začiatkom platobnej neschopnosti, t.j. od 8.10.2009 - 7.4.2011 žalobca nepreukázal neuspokojené nároky z pracovnoprávneho vzťahu, ktoré by bolo možné uspokojiť dávkou garančného poistenia, keďže pracovnoprávny vzťah žalobcu zanikol ku dňu 22.5.2009. Podľa krajského súdu treba prisvedčiť žalovanej, že ust. §§ 102 a 103 zákona sú kompatibilné s platnou úpravou čl. 4 Smernice 2008/94/ES z 22.10.2008 (ďalej len „Smernice“. Súd žalobu ako nedôvodnú s poukazom na citáciu relevantných ustanovení zákona a Smernice zamietol.

Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca prostredníctvom právneho zástupcu odvolanie a žiadal, aby odvolací súd žalobe vyhovel. Žalobca v odvolaní uviedol, že skutkové okolnosti prípadu nie sú sporné a predmetom konania je teda iba právna otázka, a to konkrétne výklad ustanovenia § 103 ods. 2 zák. č. 461/2003 Z.z. Žalobca nesúhlasil s dôvodmi rozhodnutia krajského súdu, ktoré považoval za nedostatočné. Nesúhlasí ani s konštatovaním súdu, žalobcov výklad ustanovenia § 103 zákona je neakceptovateľný. Poukázal na to, že predmetná právna otázka nebola doteraz súdnou praxou riešená. Gramatický výklad ustanovenia § 103 zákona nie je podľa žalobcu tak jednoznačný - v prospech žalobkyne, ako to stroho konštatuje súd. Súd sa nevyporiadal s tabuľkou zhody v dôvodovej správe, ktorej gramatické znenie svedčí o tom, že úmysel zákonodarcu smeroval bližšie k výkladu, ktorý prezentoval žalobca. Ďalej poukázal na systematický výklad právnej normy, ktorý súd neaplikoval, pričom podmienky nároku na dávku garančného poistenia stanovuje § 102 zákona. Týmto podmienkami sú: platobná neschopnosť zamestnávateľa a skutočnosť, že zamestnávateľ nemôže uspokojiť nároky zamestnanca. Žiadne ďalšie podmienky nestanovuje. Ustanovenie § 103 ods. 2 zákona, o ktorého výklad ide, neupravuje podmienky pre vznik nároku ale upravuje len jeho rozsah, resp. výšku. Nemožno teda podľa žalobcu toto ustanovenie vykladať spôsobom, aby to znamenalo zánik, resp. neexistenciu nároku na dávku garančného poistenia. Svojim výkladom žalovaná fakticky stanovila zamestnancovi ďalšiu podmienku pre vznik nároku na dávku garančného poistenia, ktorú však § 102 ods. 1 nestanovuje.

Žalovaná žiadala prvostupňový rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj len „odvolací súd“ alebo „najvyšší súd“), ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal rozsudok krajského súdu na základe odvolania, ktoré bolo podané subjektom na to oprávneným (§ 201 O.s.p.), v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.), ktoré spĺňa náležitosti vyžadované zákonom (§ 205 ods. 1 O.s.p.) a smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je takýto opravný prostriedok prípustný (§ 250ja ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 veta druhá O.s.p.). Najvyšší súd na prejednanie odvolania nenariadil pojednávanie, pretože v tom nevidel rozpor s verejným záujmom, nepovažoval to za potrebné a dokazovanie nevykonával (§ 250ja ods. 2 O.s.p.).

Najvyšší súd, ako súd odvolací, po preskúmaní napadnutého rozsudku v rozsahu a z dôvodov odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.) a jednomyseľne dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Najvyšší súd preto rozsudok krajského súdu potvrdil ako vecne správny (§ 219 ods. 1 a 2 v spojení s § 250ja ods. 3 vetou druhou O.s.p.) rozsudkom, ktorý verejne vyhlásil na mieste a v čase oznámenom na úradnej tabuli najvyššieho súdu a na jeho internetovej stránke www.nsud.sk najmenej päť dní vopred (§ 156 ods. 3 O.s.p.).

Odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením rozsudku krajského súdu, ktoré si osvojuje ako svoje vlastné tak, ako ho uviedol krajský súd na str.3 - 8 svojho rozsudku a ako ho najvyšší súd cituje aj v tomto rozhodnutí. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia v nadväznosti na dôvody žaloby uvádza odvolací súd nasledovné:

Podľa § 103 ods. 3 zák. č. 461/2003 Z.z. dávka garančného poistenia sa poskytne najviac v rozsahu troch mesiacov z posledných 18 mesiacov trvania pracovnoprávneho vzťahu predchádzajúcich začiatku platobnej neschopnosti zamestnávateľa alebo ku dňu skončenia pracovnoprávneho vzťahu z dôvodu platobnej neschopnosti zamestnávateľa.

V prejednávanom prípade pracovnoprávny vzťah žalobcu a zamestnávateľa skončil skôr, ako vznikla

platobná neschopnosť zamestnávateľa, a v dobe, ktorá predchádza vzniku platobnej neschopnosti o viac ako 18 mesiacov. Na daný prípad by sa vzťahovala tá časť ustanovenia § 102 ods. 3, ktorá znie „dávka garančného poistenia sa poskytne najviac v rozsahu troch mesiacov z posledných 18 mesiacov trvania pracovnoprávneho vzťahu“ avšak len za predpokladu, že doba posledných 18 mesiacov trvania pracovnoprávneho vzťahu predchádzala začiatku platobnej neschopnosti“. Znamená to, že nepostačuje akákoľvek doba 18 mesiacov pred platobnou neschopnosťou zamestnávateľa, ale táto doba musí predchádzať začiatku platobnej neschopnosti.

Aj podľa názoru odvolacieho súdu, pokiaľ pracovnoprávny vzťah žalobcu zanikol 22.5.2009, t.j. viac ako 18 mesiacov pred dňom začiatku platobnej neschopnosti zamestnávateľa, nie je splnená podmienka pre poskytnutie dávky garančného poistenia, pretože pracovnoprávny vzťah v predchádzajúcich osemnástich mesiacoch pred vznikom platobnej neschopnosti zamestnávateľa netrval. Skutočnosť, že samotný pracovnoprávny vzťah žalobcu nejakú dobu trval (pričom aj celkovo trval menej ako 18 mesiacov) sama osebe nie je dôvodom pre poskytnutie dávky garančného poistenia.

Podľa názoru odvolacieho súdu uvedený výklad zodpovedá účelu garančného poistenia a nie je v rozpore ani so systematickým výkladom zákona. Je pravdou, že vychádzajúc z názvu príslušného ustanovenia zákona, podmienky pre priznanie dávky garančného poistenia sú stanovené v § 102 zákona, a § 103 ustanovuje spôsob určenia jeho výšky. Znenie ods. 1 a 2 ustanovenia § 103 však jednoznačne vyjadruje súvislosť s ustanovením § 102. Určenie výšky dávky podľa ods. 1, ktoré ustanovuje povinnosť odvodov poistného a dane, je možné realizovať len u zamestnanca, ktorého pracovnoprávny vzťah trval 18 mesiacov pred vznikom platobnej neschopnosti zamestnávateľa (ods. 2).

Účelom dávky garančného poistenia nie je uspokojenie akýchkoľvek skorších nárokov bývalého zamestnanca zamestnávateľa, k čomu vedie výklad žalobcu. Časový rozsah nárokov podľa § 103 ods. 2 zákona má za cieľ riešiť aktuálny akútny stav finančnej núdze zamestnanca spôsobený platobnou neschopnosťou zamestnávateľa, a tento časový rozsah je pre daný prípad určený práve obdobím posledných 18 mesiacov pred vznikom platobnej neschopnosti, v ktorom už pracovný vzťah žalobcu k bývalému zamestnávateľovi netrval.

Podľa názoru odvolacieho súdu žalovaný vychádzal z relevantnej, platnej a účinnej právnej úpravy garančného poistenia v Slovenskej republike, preto krajský súd dôvodne dospel k záveru, že z dôvodov uvedených v žalobe nie je rozhodnutie žalovaného nezákonné a preto žalobu zamietol. Odvolací súd nezistil dôvod na zmenu alebo zrušenie rozsudku krajského súdu.

Podľa § 250k ods. 1 O.s.p. á contr. žalobcovi náhrada trov odvolacieho konania neprináleží.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.